

ชุดใบความรู้

เรื่อง พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๗ ถึงรัชกาลปัจจุบัน

ใบความรู้ สถานที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗)

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา พระราชสมภพเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๖ เป็นพระราชโอรสพระองค์สุดท้ายในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี ทรงอภิเษกสมรสกับสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี (หม่อมเจ้าหญิงรำไพพรรณี สวัสดิวัตน์) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๗ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ สืบต่อจากพระเชษฐา คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘

พระราชกรณียกิจสำคัญ

- ทรงปฏิรูปจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา และยกระดับสู่ระดับปริญญาตรีโดยสมบูรณ์ โดยมีการประสาทปริญญาเวชชบัณฑิตชั้นตรี (แพทยศาสตรบัณฑิต) เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

- ทรงจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับพิมพ์อักษรไทย สมบูรณ์ ขนานนามว่า “พระไตรปิฎกสยามรัฐ”

- โปรดเกล้าฯ ให้มีการประกวดแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาสำหรับเด็ก และจัดพิมพ์แจกจ่ายในพระราชพิธีวิสาขบูชาเป็นประจำทุกปี ซึ่งได้มีการดำเนินการสืบมาจนถึงปัจจุบัน

- มีพระราชดำริที่จะปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นให้เป็นแบบเทศบาล เพื่อให้เป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่น โดยโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติการจัดสภาพำรุงสถานที่ทะเลฝั่งตะวันตก พ.ศ. ๒๔๖๙

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา : <https://www.kpi.ac.th/about/thehistory>

- ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ กรุงรัตนโกสินทร์มีอายุครบ ๑๕๐ ปี โปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีฉลองพระนคร ๑๕๐ ปี อีกทั้งโปรดให้สร้างสะพานสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าสำหรับข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี และพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นที่ระลึก

- ในช่วงทศวรรษที่ ๒๔๗๐ เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ได้มีความพยายามแก้ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น การลดรายจ่ายของรัฐ การแก้ปัญหาผลผลิตการเกษตรตกต่ำด้วยการเผยแพร่ความรู้ในการทำการเกษตร การจัดหาทุนดอกเบี้ยต่ำให้เกษตรกร และแก้ปัญหาการถูกเอาเปรียบโดยพ่อค้าคนกลาง โดยการขยายกิจการสหกรณ์ออกไป ตลอดจนการริเริ่มโครงการชลประทานใหม่ ๆ และขยายเส้นทางรถไฟ เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง เป็นต้น

- มีพระราชดำริเรื่องการปกครองในระบอบพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้มีพระราชหัตถเลขาและพระราชบัญชาถึงพระยาภิรมย์ภักดี (ดร.พรานซีส บี. แซร์) เกี่ยวกับสภาพการณ์ทางการเมือง พระยาภิรมย์ภักดีได้ตอบพระราชบัญชาและถวายร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก ต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศและปลัดทูลฉลองกระทรวงการต่างประเทศร่วมกันยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

- คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จแปรพระราชฐานไปยังพระราชวังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ คณะราษฎรได้มีหนังสือกราบบังคมทูลเชิญเสด็จกลับคืนพระนคร และเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยทรงเติมคำว่า “ชั่วคราว” ลงในชื่อรัฐธรรมนูญฉบับแรก และขอให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร การร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวเสร็จสิ้นและมีพระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

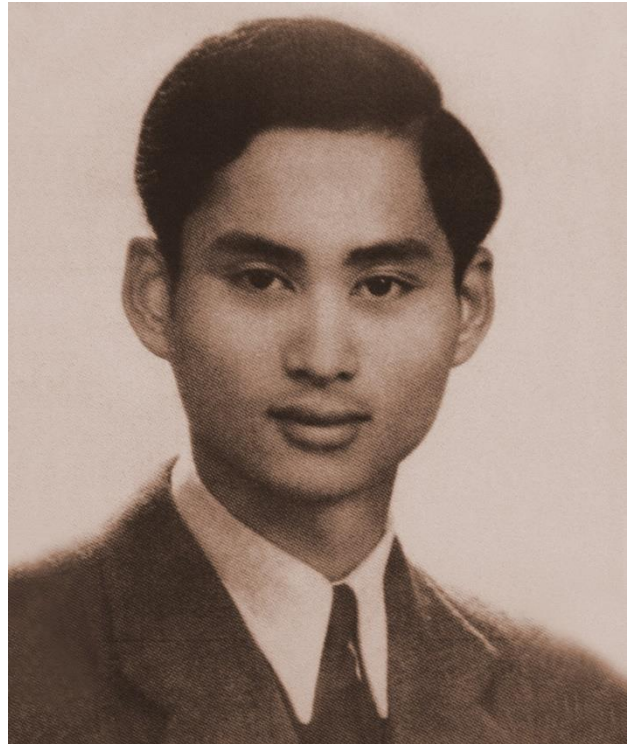
ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว แม้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจะทรงยินยอมเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในระยะเปลี่ยนผ่าน แต่ก็เกิดความขัดแย้งทางความคิดเห็นระหว่างพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับคณะราษฎร ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปรักษาพระอาการประชวร ณ ประเทศอังกฤษ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ต่อมาพระองค์ทรงตัดสินพระทัยสละราชสมบัติโดยพระราชทานพระราชหัตถเลขาสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะประทับ ณ ประเทศอังกฤษ และได้ประทับอยู่ที่ประเทศนั้นจนเสด็จสวรรคตด้วยโรคพระหทัยวาย เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ สิริรวมพระชนมายุได้ ๔๘ พรรษา ทรงครองราชสมบัติได้ ๙ ปี

ใบความรู้ สถานที่ ๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร (รัชกาลที่ ๘)

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ทรงมีพระชาติกำเนิดเป็นหม่อมเจ้า มีพระนามเต็มว่า หม่อมเจ้าอานันทมหิดล เป็นพระราชโอรสสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ พระราชโอรสในรัชกาลที่ ๕) และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (หม่อมสังวาลย์ มหิดล) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ สืบต่อจากพระปิตุลา คือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะมีพระชนมายุได้ ๙ พรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
พระอัฐมรามาธิบดินทร

ที่มา : <http://www.memohall.chula.ac.th/article/>

พระราชกรณียกิจสำคัญ

แม้จะทรงครองราชย์สมบัติขณะยังทรงพระเยาว์ และเวลาส่วนใหญ่ในรัชกาลจะประทับ ณ ต่างประเทศด้วยเหตุผลด้านการศึกษาและภาวะสงครามโลกครั้งที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทรได้เสด็จนิวัตประเทศไทย ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ขณะมีพระชนมายุได้ ๑๓ พรรษา และครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๘๙ ขณะมีพระชนมายุ ๒๐ พรรษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครั้งหลัง ได้ทรงบรรลุนิติภาวะโดยสมบูรณ์ จึงทรงประกอบพระราชกรณียกิจในฐานะพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญและได้ทรงบำรุงขวัญคนไทยภายหลังจากสภาวะสงคราม พระราชกรณียกิจที่สำคัญมีดังนี้

- เสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามของกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรพร้อมกับ ลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเทน ผู้บัญชาการทหารฝ่ายสัมพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ ท้องสนามหลวง

- เสด็จเยี่ยมหน่วยงานราชการและราษฎรในหลายจังหวัด

- เสด็จไปในการพระราชพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ และทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๘๙

- เสด็จประพาสสำเพ็ง ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่ติดต่อกันระหว่างคนไทยกับคนจีนหลังเกิดควมร้าวฉาน จนมีการต่อสู้กันในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

- เสด็จทอดพระเนตรการทำนาและกิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทรงหว่านข้าวด้วยพระองค์เองในแปลงนา ณ เกษตรกลางบางเขน เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ นับเป็นพระราชกรณียกิจสุดท้ายของพระองค์

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงมีกำหนดการเสด็จกลับประเทศสวีตเซอร์แลนด์เพื่อศึกษาต่อในวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ แต่ในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ก่อนเสด็จกลับเพียง ๔ วัน ได้เสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง สิริรวมพระชนมายุได้ ๒๐ พรรษา ทรงครองราชย์สมบัติได้ ๑๒ ปี

ใบความรู้ สถานที่ ๓

พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙)

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชสมภพเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นพระราชโอรสสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ พระราชโอรสในรัชกาลที่ ๕) และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (หม่อมสังวาลย์ มหิตล) และทรงเป็นพระอนุชาในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ สืบต่อจากพระเชษฐาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงอภิเษกสมรสกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง (หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ มีพระราชโอรสธิดารวม ๔ พระองค์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ที่มา : เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์
<https://www.prd.go.th/th/page/item/index/id/1>

พระราชกรณียกิจสำคัญ

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นการถาวรตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ พระองค์ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีที่พระองค์ทรงครองราชสมบัติ พระราชกรณียกิจที่สำคัญมีดังนี้

- ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในฐานะพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ เช่น ทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ รวมไปถึงทรงมีบทบาทในการคลี่คลายวิกฤตการณ์ทางการเมือง เช่น เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕
- ทรงสนพระราชหฤทัยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ได้เสด็จทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ และได้พระราชทานโครงการในพระราชดำริมากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เพื่อบำบัดทุกข์

บำรุงสุขแก่ราษฎร ครอบคลุมทั้งด้านการเกษตรกรรม การพัฒนาทรัพยากรดินและน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาเมือง การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม การศึกษา การสาธารณสุข เช่น โครงการหลวง พระราชดำริ “ฝนหลวง” การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง โครงการแก้มลิง มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ทุนอานันทมหิดล เป็นต้น

- พระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ เมื่อประเทศไทยเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ทรงเน้นย้ำหลักการดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่คนไทยโดยเน้นการพึ่งตนเองเป็นหลัก รัฐบาลจึงได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศโดยบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ เป็นต้นมา

- ทรงเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ทรงพระผนวชในพระพุทธศาสนาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ อีกทั้งยังทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง เช่น ทรงอุปถัมภ์การจัดพิมพ์พระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับแปลภาษาไทย ทรงอุปถัมภ์การศึกษาของคณะสงฆ์ เป็นต้น นอกจากนี้ในฐานะทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก ได้ทรงอุปถัมภ์ศาสนาอื่น ๆ ในประเทศไทย ทำให้ประชาชนทุกศาสนาได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในประเทศไทย

- ในด้านศิลปวัฒนธรรม ทรงให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมของไทย เช่น การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ในการสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ปูชนียสถานและศิลปวัตถุสำคัญ ได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังทรงมีพระปรีชาสามารถในทางศิลปะ ทั้งทางด้านดนตรี ทัศนศิลป์และวรรณศิลป์ ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์และผลงานฝีพระหัตถ์มากมาย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการได้ทรุดหนักลงตามลำดับ และเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ น. สิริรวมพระชนมายุได้ ๘๘ พรรษา ทรงครองราชย์สมบัติได้ ๗๐ ปี

ใบความรู้ สถานที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลปัจจุบัน)

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระนามเมื่อแรกประสูติว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี ครองราชย์สมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ สืบต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชกรณียกิจสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและต่อยอด แนวพระราชดำริและพระราชกรณียกิจของ สมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ดังพระปฐมบรมราชโองการที่พระราชทานเมื่อพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ว่า “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” อีกทั้งยังทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ในฐานะองค์พระประมุขเพื่อประโยชน์สุขแห่งประชาชน ดังนี้

- ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในฐานะพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ เช่น โปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญรวมถึงกฎหมายต่าง ๆ
- ทรงสนับสนุนด้านศึกษา โดยได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ นำไปเป็นทุนก่อสร้างโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจำนวน ๖ โรงเรียน นอกจากนี้ยังได้รับโรงเรียนต่าง ๆ ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา : เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์

<https://www.prd.go.th/th/page/item/index/id/1>

และมีพระราชดำริจัดตั้ง “มูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.)” สำหรับพระราชทานทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดทุนทรัพย์

- ทรงสนับสนุนด้านการสาธารณสุข โดยรับเป็นองค์นายกกิตติมศักดิ์มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช โดยมีการสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชครอบคลุม ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมีการสร้างโรงพยาบาลทั้งสิ้น ๒๑ แห่ง และได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชแต่ละแห่งด้วยพระองค์เอง อย่างน้อยแห่งละ ๓ ครั้ง คือ วังศิลาฤกษ์ เปิดโรงพยาบาล และเยี่ยมโรงพยาบาล รวมไปถึงในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรถเก็บตัวอย่างชีวโมเลกุล รวมไปถึงอุปกรณ์การแพทย์ต่าง ๆ อีกด้วย

- โปรดเกล้าฯ ให้หน่วยราชการในพระองค์ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดงาน “อุ่นไอรัก คลายความหนาว” ที่พระลานพระราชวังดุสิตและสนามเสือป่า ระหว่างวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๑ และงาน “อุ่นไอรัก คลายความหนาว สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์” ระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อพระราชทานความสุขให้ประชาชน และเผยแพร่ความงดงามของความเป็นไทย

- โปรดเกล้าฯ พระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชนในยามที่ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น การพระราชทานอุปกรณ์การปฏิบัติงาน การจัดตั้งโรงครัวพระราชทาน เป็นต้น

- มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องถิ่นให้ได้มีเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ และนำมาปรับปรุงงานเกษตรกรรมของตนให้ได้ผลผลิตมากขึ้น นอกจากนี้ยังทรงติดตามความก้าวหน้าของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระบรมชนกนาถอย่างต่อเนื่อง

- โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการ “จิตอาสา เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน